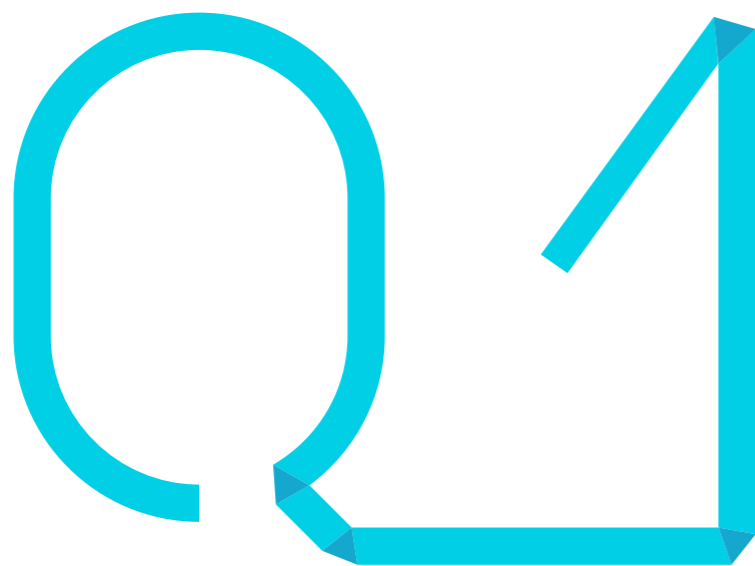

Kwartaalbericht 2015

Samenvatting

ING CDC Pensioenfonds communiceert over de resultaten van Q1

Als je werkt bij ING Bank voert ING CDC Pensioenfonds jouw pensioen uit. Zo optimaal mogelijk binnen de kaders van de CDC-pensioenregeling. Samen met je werkgever leg je maandelijks premie in om de pensioenopbouw, op basis van het middelloonstelsel, mogelijk te maken. De pensioenopbouw en de toekomstige toeslagen zijn voorwaardelijk, afhankelijk van de financiële situatie van het fonds. Wil je meer weten? Klik dan door naar de resultaten rondom [de financiële positie](#), [de beleggingen](#), [de communicatie](#) en [de bestuursbesluiten](#) in Q1 van 2015.

TRANSPARANT OVER ELKE FASE

Financiële positie

Dekkingsgraad daalt door wijziging in DNB regels

De financiële positie van ING CDC Pensioenfonds wordt onder andere beoordeeld aan de hand van de dekkingsgraad. De dekkingsgraad geeft de verhouding aan tussen het vermogen van ING CDC Pensioenfonds en de pensioenverplichtingen (alle nu en in de toekomst uit te keren pensioenen) die daar tegenover staan.

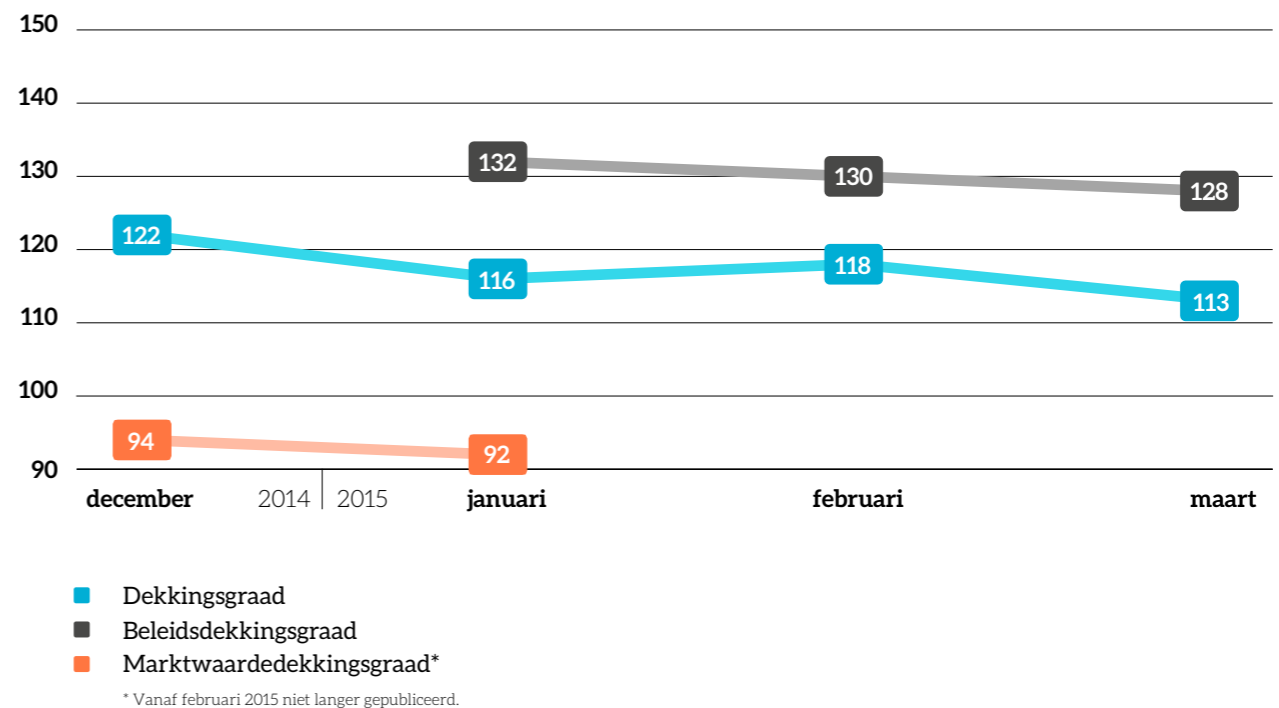
Een dekkingsgraad van 100% betekent dat het fonds precies genoeg vermogen heeft om deze verplichtingen na te komen. Is de dekkingsgraad hoger, dan beschikt het fonds over financiële buffers. Deze dienen om schommelingen in de waarde van de beleggingen en de verplichtingen op te vangen. Is de dekkingsgraad lager, dan is er sprake van een tekort. Er zijn wettelijke richtlijnen voor het minimale niveau van de dekkingsgraad.

Introductie beleidsdekkingsgraad

Vanaf 2015 is veel veranderd. Er is een nieuwe CDC pensioenregeling ingegaan en de wet- en regelgeving voor pensioenfondsen is aangepast. Eén van de aanpassingen is de introductie van de beleidsdekkingsgraad. Zoals toegelicht in het [dekkingsgraadbericht](#) januari 2015 is vanaf 1 januari 2015 de 'beleidsdekkingsgraad' ingevoerd als onderdeel van de nieuwe regels voor pensioenfondsen.

De dekkingsgraad kan van maand tot maand sterk fluctueren. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de dekkingsgraden over de laatste 12 maanden en daarom minder gevoelig voor schommelingen. Vanaf 2015 worden belangrijke beleidsbeslissingen, zoals het vaststellen van de ruimte voor toeslagverlening en de toets of het fonds voldoende reserves heeft, gebaseerd op de beleidsdekkingsgraad. Hiermee wordt vermeden dat deze belangrijke beslissingen afhangen van de dekkingsgraad op één bepaald moment. De beleidsdekkingsgraad per 31 maart 2015 is berekend op 128%.

Ontwikkeling dekkingsgraden dec 2014 t/m mrt 2015

Ontwikkeling dekkingsgraad

De dekkingsgraad daalde in het eerste kwartaal van 2015 van 122% naar 113% (-9%). Deze daling wordt vrijwel volledig veroorzaakt door een wijziging in de methodiek van de rekenrente die DNB voorschrijft. Als gevolg van deze wijziging daalde de dekkingsgraad van 122% tot 114% (-8%). De volgende factoren hadden per saldo een gering effect van -1% op de dekkingsgraad:

- ▲ De ontvangen pensioenpremie in verhouding tot de toename van de pensioenverplichtingen in het eerste kwartaal van 2015.
- ▲ De toe- of afname van de waarde van pensioenverplichtingen die in eerdere kwartalen zijn opgebouwd door de veranderingen in de rentecurve die DNB voorschrijft.
- ▲ Het rendement van de beleggingen.

In het eerste kwartaal steeg de waarde van de pensioenverplichtingen sterk door een bijzonder grote rentedaling. Dit werd grotendeels veroorzaakt door het opkoopprogramma van de ECB en gecompenseerd door het rendement op de obligaties in de matching portefeuille en door een goed rendement op de aandelen. De ontwikkeling van het pensioenvermogen en de pensioenverplichtingen was als volgt:

in € miljoen	Op basis van DNB rentecurve	
	Einde Q1 2015	Einde Q4 2014
Pensioenvermogen	425	306
Pensioenverplichtingen	376	250
Dekkingsgraad	113%	122%

De beleidsdekkingsgraad per 31 maart 2015 van 128% is hoger dan het wettelijk voorgeschreven minimum. Dit komt vooral doordat in het begin van 2014 de dekkingsgraad verhoudingsgewijs hoog was, waardoor het (12-maands) gemiddelde nog ruim boven het wettelijke minimum ligt. Als de omstandigheden op de financiële markten blijven zoals eind maart het geval was, dan zal de dekkingsgraad gedurende 2015 niet kunnen toenemen aangezien het renteniveau substantieel lager is in 2015 ten opzichte van 2014. In die situatie bestaat helaas ook de kans dat de beleidsdekkingsgraad in de loop van het jaar beneden het wettelijk minimum daalt. Mocht dat onverhoopt het geval zijn, dan moet ING CDC Pensioenfonds een herstelplan indienen bij De Nederlandsche Bank. Het fonds zal het herstelplan publiceren op de website.

Beleggingen

Beleid centrale banken beïnvloedt financiële markten en rendementen

Het beleggingsbeleid van ING CDC Pensioenfondsen is gericht op de lange termijn. Als startend fonds heeft ING CDC Pensioenfondsen in 2014 gekozen voor een beleggingsbeleid dat in de eerste jaren verhoudingsgewijs behoedzaam is (met relatief veel staatsobligaties), maar waarbij voldoende rendementspotentieel in de beleggingsportefeuille overblijft om eventueel te kunnen indexeren.

In het eerste kwartaal van 2015 is het beleggingsbeleid geëvalueerd in verband met de wijzigingen in wet- en regelgeving en de nieuwe premie afspraken die de werkgever en de vakorganisaties met elkaar hebben gemaakt. Deze evaluatie heeft niet geleid tot een bijstelling van het beleid. De beleggingen van ING CDC Pensioenfondsen zijn onderverdeeld in twee portefeuilles:

Matching portefeuille

Deze portefeuille heeft als primair doel om de (nominale) pensioenverplichtingen te financieren.

In de matching portefeuille wordt hoofdzakelijk belegd in Europese staatsobligaties die zodanig worden gekozen dat de geldstromen van de obligaties en de pensioenuitkeringen voor een belangrijk deel met elkaar samenvallen ('matchen'). De omvang bedraagt per 31 maart 2015 in totaal 72% van het belegd vermogen van ING CDC Pensioenfondsen.

Return portefeuille

Deze portefeuille heeft als primair doel (op termijn) voldoende rendement te creëren om toeslagverlening mogelijk te maken.

In de return portefeuille wordt gezocht naar een hoger rendement door te beleggen in aandelen en onroerend goed. De omvang bedraagt per 31 maart 2015 in totaal 28% van het belegd vermogen van ING CDC Pensioenfondsen.

Het totaal rendement is een gewogen gemiddelde van het rendement van de matching portefeuille en de return portefeuille. De return portefeuille belegt wereldwijd in aandelen en vastgoed. Omdat valutakoersen een grote rol spelen bij buitenlandse beleggingen, dekt het fonds valutaschommelingen voor een belangrijk deel af. Het resultaat van deze valuta-afdekking wordt meegenomen in het totaal rendement.

In het eerste kwartaal van 2015 heeft ING CDC Pensioenfondsen met de matching portefeuille een rendement behaald van 16,6%. De return portefeuille behaalde in het eerste kwartaal een rendement van 17,3%. De valuta-afdekking had een negatief effect op het totaal van de portefeuille van -2,0%. Het gewogen totaal rendement op de beleggingen van ING CDC Pensioenfondsen was 14,6% in het eerste kwartaal.

Het gewogen totaal rendement van 14,6% is zeer hoog. Belangrijke drijfveer voor dit resultaat is het beleid van centrale banken. De ECB startte in het eerste kwartaal met het opkoopprogramma van staatsobligaties, waardoor de rente in de eurozone verder daalde tot historisch lage niveaus. Als gevolg hiervan nam de waarde van de voornamelijk langlopende obligaties in de matching portefeuille fors toe (evenals overigens de verplichtingen). Zeer lage renteniveaus als gevolg van ("extreem") stimulerend beleid van centrale banken, een herstel van de economie in ontwikkelde markten en veel fusie- en overname activiteiten zorgden voor nieuwe records en/of meerjarige hoogtepunten op veel aandelenmarkten.

Interne benchmark

ING CDC Pensioenfondsen beoordeelt de beleggingsresultaten door deze te vergelijken met een interne maatstaf (benchmark) die is afgeleid van het strategisch beleggingsbeleid.

	Beleggingsportefeuille ING CDC Pensioenfondsen Q1 2015	Interne benchmark Q1 2015	Beleggingsportefeuille ING CDC Pensioenfondsen YTD 2015	Interne benchmark YTD 2015
Matching portefeuille	16,6%	11,6%	16,6%	11,6%
Return portefeuille	17,3%	16,4%	17,3%	16,4%
Valuta- afdekking	-2,0%	-2,1%	-2,0%	-2,1%
Totaal rendement	14,6%	11,0%	14,6%	11,0%

Communicatie

Ontwikkelingen worden zichtbaar

Nieuwe regeling heeft invloed op jouw pensioen

De sociale partners (werkgever en vakorganisaties) hebben eind 2014 [nieuwe pensioenafspraken](#) gemaakt naar aanleiding van veranderingen in wet- en regelgeving. In het eerste kwartaal heeft ING CDC Pensioenfonds deze afspraken getoetst op financiële haalbaarheid, uitlegbaarheid en uitvoerbaarheid. Dit leidde tot een positieve uitkomst.

Ben je in 2015 gaan werken bij ING Bank? Dan heb je in het eerste kwartaal een [welkomstfolder](#) van ING CDC Pensioenfonds ontvangen waarin de veranderingen zijn verwerkt. Werk je niet meer bij ING Bank of ben je met pensioen? Ook dan is de informatie voor jou aangepast. Je kunt alles teruglezen op de [website](#) van het fonds.

In het eerste kwartaal zijn [nieuwsberichten](#) geplaatst over welke dekkingsgraden van ING CDC Pensioenfonds voor jou relevant zijn: de DNB-dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad. Deze zijn medebepalend voor beslissingen over buffervorming, toeslagverlening en korten.

Tenslotte is het [vierde kwartaalbericht](#) van 2014 geplaatst en heeft de voorzitter van ING CDC Pensioenfonds in een [videoboodschap](#) uitgelegd waarom het belangrijk is om je te verdiepen in je pensioen.

Ontwikkeling deelnemersbestand

In het vierde kwartaal heeft het deelnemersbestand zich als volgt ontwikkeld:

	Q1 2015		Q4 2014		Q3 2014		Q2 2014	
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw
Werkt bij ING	9.914	5.823	9.976	5.926	10.038	6.005	10.089	6.061
Werkt niet meer bij ING	726	521	551	385	362	257	228	139
Met pensioen	29	20	19	17	13	4	7	2
	10.669	6.364	10.546	6.328	10.413	6.266	10.324	6.202

Bestuursbesluiten

Een druk eerste kwartaal

Het bestuur van ING CDC Pensioenfonds heeft in het eerste kwartaal getoetst of de pensioenovereenkomst, die door de sociale partners voor de periode 2015 tot en met 2018 is afgesloten, financieerbaar, uitvoerbaar en communiceerbaar is. Na afronding van deze toets heeft het bestuur eind maart de werkgever geïnformeerd dat het kan instemmen met de uitvoering van de pensioenovereenkomst. Na deze instemming is de uitvoeringsovereenkomst aangepast aan deze pensioenovereenkomst. Tevens is de uitvoeringsovereenkomst aangepast aan nieuwe wet- en regelgeving (nFTK) die per 1 januari 2015 van kracht is geworden. De gemaakte afspraken in de pensioenovereenkomst zullen in het tweede kwartaal in de pensioenregeling worden verwerkt.

In het eerste kwartaal is tevens gewerkt aan een convenant tussen de werkgever, vakorganisaties en het fonds. Doel van het convenant is het vastleggen van afspraken over gezamenlijk overleg om te waarborgen dat de uitvoering van de pensioenregeling zo goed mogelijk aansluit op de doelstellingen en de afspraken van de werkgever en de vakorganisaties, zoals die zijn vastgelegd in de pensioenovereenkomst die deel uitmaakt van de CAO.

Op basis van het nFTK en de nieuwe pensioenovereenkomst heeft het bestuur het beleggingsbeleid geëvalueerd op basis van een nieuwe ALM studie. Hierbij is specifiek aan de orde gekomen:

- ▲ Een analyse van het strategische beleggingsbeleid en de daaruit voortvloeiende verwachtingen ten aanzien van toeslagverlening en de risico's op het moeten verminderen van pensioenen.
- ▲ Een analyse van de herstelkracht van ING CDC Pensioenfonds bij eventuele beleggingsverliezen.

Deze analyses zijn nodig bij het beoordelen van de financiële opzet van ING CDC Pensioenfonds. De uitkomsten van de analyses zijn uitgebreid besproken en de resultaten worden verwerkt in de Actuariële en bedrijfstechnische nota van het fonds.

Disclaimer

Dit kwartaalbericht is op zorgvuldige wijze tot stand gekomen. In het jaarverslag over 2015 worden de definitieve cijfers gepubliceerd.

Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Het bestuur heeft verder een zelfevaluatie uitgevoerd onder begeleiding van een onafhankelijke externe partij. Naast interviews met de individuele bestuursleden heeft deze externe partij een bestuursvergadering geobserveerd. De eindbijeenkomst met het bestuur staat voor eind mei gepland.

Het bestuur heeft een themamiddag gewijd aan de rol van het vereist eigen vermogen in het nFTK en de risico's die in het model van het vereist vermogen een rol spelen. Verder kwam het voorgeschreven model voor de uitvoering van een haalbaarheidstoets van de nieuwe CDC-pensioenregeling onder de gewijzigde wetgeving aan bod.

Verantwoordingsorgaan

In het eerste kwartaal heeft het verantwoordingsorgaan van ING CDC Pensioenfonds advies gegeven over een drietal voorgenomen besluiten van het bestuur. Voordat het verantwoordingsorgaan zijn advies gaf, heeft een delegatie van het bestuur een mondelinge toelichting hierop gegeven. Het verantwoordingsorgaan heeft het bestuur vervolgens geadviseerd. Het betrof de volgende adviesaanvragen:

- ▲ De toetsing van de pensioenovereenkomst.
- ▲ De wijzigingen in de uitvoeringsovereenkomst.
- ▲ De doelstellingen en beleidsuitgangspunten van het fonds.

Daarnaast heeft een delegatie van het bestuur een toelichting aan het verantwoordingsorgaan gegeven op het beleggingsplan 2015 van het fonds.